

IDENTIFICATIEFICHE

Objectaanduiding	Twaalfvoetsjol 'Karekiet'	
Objectnummer	AS.1962.077.1-11	
Bescherming	Geen. Vastgesteld in de inventaris varend erfgoed van het Agentschap Onroerend Erfgoed op 16 juni 2017, met specifieke rechtsgevolgen.	
INLEIDING		
Objectcategorie	Zeilboot	
Subcategorie	Eenheidsklasse	
Type	Twaalfvoetsjol	
Bouwjaar	Onbekend	
Ontwerper(s)	George Cockshott, 1913	
Bouwer(s)	Nouveau Chantier de la Lys, Henleykaai Gent	Onbekend
Opdrachtgever bouw	Onbekend	Onbekend
Periode gebruik	Onbekend	Onbekend
Regio gebruik	Schelde bij Antwerpen	Onbekend
Huidige thuishaven	Kaai 22, Antwerpen (Maritiem Park; beheer MAS)	Kaai 20, Antwerpen (Depot; beheer MAS)
Opmerkingen inleiding		
BESCHRIJVING		
Functie	Sportzeilen	
Techniek	-	
Afmetingen	L 3,66m B 1,43m	
Laadvermogen	Eigengewicht ca. 105kg	
Diepgang	0,92m, met neergelaten middenzwaard	
Ledige inzinking	-	
Aandrijving	Geen: werd gezeild.	
Bouwwijze	Eiken huidplanken overnaads kopergeklonken op gestoomde essen spanten. Lichte constructie, plaatselijk versterkt met houten knieën. Ophaalbaar middenzwaard. Overig: zie vorm.	
Indeling	-	
Vorm	Sierlijke open boot, overnaads. Gebogen voorsteven met kattenkop bovenop; rechte achterspiegel met aangehangen roer. Twee doften en twee laterale zitbanken achteraan in de boot. Twee paar roeidollen, wrikgat in en overloop op de achterspiegel. Mast uiterst vooraan in de boot. Houarituig met zeiloppervlak 9,3m². In het zeil werd gewoonlijk enkel een nationaliteitsletter en een nummer gevoerd.	
Opmerkingen beschrijving	Zie afb. 1 & 2 Bijhorend bij de boot: 2/11: mast; 3/11: gaffel; 4/11: boom; 5/11: zeil; 6/11: roer; 7/11: helmstok; 8-9/11: riemen; 10/11:	Zie afb. 3 Bijhorend bij de boot: 1/9: zeil + zak; 2-3/9: roeiriemen; 4/9: giek; 5/9: gaffel; 6/9: mast; 7/9: helmstok; 8/9: roer

	bootshaak; 11/11: roeijzer Opschrift op de achterspiegel aan stuurboordzijde: <i>'KAREKIET'</i> Opschrift op twee koperplaatjes binnen op de achterspiegel: <i>'De R.Y.C.B. eert Léon HUYBRECHTS ONDER-VOORZITTER VAN 1922 TOT 1956'</i> <i>'NOUVEAU CHANTIER DE LA LYS MAURICE DEVOS l'instructeur Quai de Henley, GAND'</i>	
--	---	--

GESCHIEDENIS

De twaalfvoetsjol

Het type van de twaalfvoetsjol werd in 1913 ontworpen door de Engelsman George Cockshott uit Southport, na een vraag van de Boat Racing Association.¹ (afb. 4) De compacte overnaadse open zeilboot was bedoeld als bijboot voor zeiljachten, maar vormde uiteindelijk een betaalbare eenheidsklasse. Het type werd voor de Olympische spelen van 1920 en 1928 geselecteerd als Olympische wedstrijdklasse, en was jarenlang internationaal erkend. In 1964 werd de twaalfvoetsjol als internationale klasse geschrapt, ondanks de populariteit van het type tot op heden, met name in Nederland en Italië. Opvallend is dat het type nooit populair is geworden in het Verenigd Koninkrijk. De twaalfvoetsjol wordt gezeild met één of twee bemanningsleden, en is voor velen een eerste kennismaking geweest met de zeilsport. De tegenwoordig dure constructiemethode, de primitieve tuigage en het uitgebreide onderhoud waren redenen voor de schrapping. Nog steeds worden af en toe houten(epoxy) en polyester twaalfvoetsjollen gemaakt.

Meerdere twaalfvoetsjollen zijn bewaard gebleven en worden nog gezeild. Zo bijvoorbeeld de 'Ivo', een twaalfvoetsjol verregaand gerestaureerd door Tolerant VZW, op de CNR-werf van Rupelmonde. In collectie van het MAS zijn twee modellen van een twaalfvoetsjol, met objectnr. AS.1949.009.011 en AS.1976.039.004. Ook de Royal Yacht Club Belgium (RYCB, Antwerpen) heeft een model in collectie, in 1988 aangekocht van RYCB-lid René Andries.²

'Karekiet' [AS.1962.077.1-11]

Volgens het koperplaatje van de constructeur is deze twaalfvoetsjol gebouwd op de Nouveau Chantier de la Lys, vermoedelijk rond het jaar 1920. Deze twaalfvoetsjol was eigendom van Olympisch zeilkampioen Leon Huybrechts (1879-1956). Huybrechts won in zijn Olympische carrière tweemaal zilver en eenmaal goud. Hij was tot zesmaal toe Belgisch kampioen in een twaalfvoetsjol. Huybrechts legde daarnaast mee de basis voor de ontwikkeling van eenheidsklasse voor jeugdwedstrijden in 1912, wat de Scheldejol werd. Zijn eerste titels behaalde hij met zijn zesmeterjacht 'Zut'. Huybrechts was steeds verbonden aan de RYCB en was er ondervoorzitter van 1922 tot aan zijn dood.

Wie eigenaar was van de Karekiet ná de dood van Huybrechts, en óf de boot gevaren werd is niet bekend. De Karekiet werd bewaard in de loodsen van de RYCB alvorens de schenking aan het Nationaal Scheepvaartmuseum, bemiddeld door René De Bock en Frank Murdoch. De waarde van de boot werd bij schenking in 1962 geschat op 50.000 BEF. De Karekiet werd niet enkel op het droge getoond: met de boot is door de toenmalige conservator van het NSM nog naar Hellevoetsluis gevaren.³ Mast en tuigage worden binnenshuis bewaard.

Twaalfvoetsjol [AS.1986.020.1-9]

Deze twaalfvoetsjol met inventaris werd in 1986 verworven van dhr. Van Den Bogaert, die eerder ook al een Brabantse boot (AS.1976.066.001) schonk en later nog een zeiljachtje (AS.1989.053) zou schenken. De waarde bij schenking werd geschat op 250.000 BEF. Meer informatie is niet gekend. De jol schijnt structureel in redelijke staat te zijn, maar vraagt om een opknapbeurt.

**Opmerkingen
geschiedenis****HUIDIGE EIGENDOM****Huidige eigenaar**

Stad Antwerpen

Stad Antwerpen

Soort eigendom

Museaal bezit

Museaal bezit

VerwervingSchenking door Royal Yacht Club
Belgium, 19 november 1962Schenking door S. Van Den Bogaert,
23 juni 1986.**WAARDESTELLING**

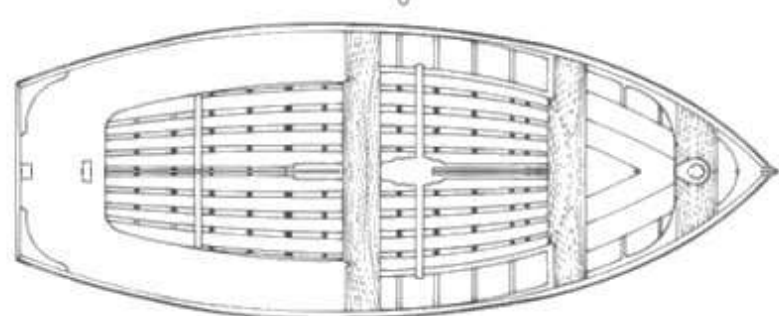
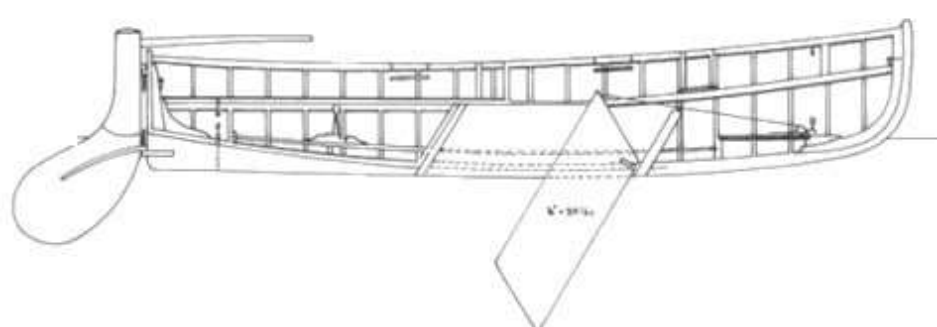
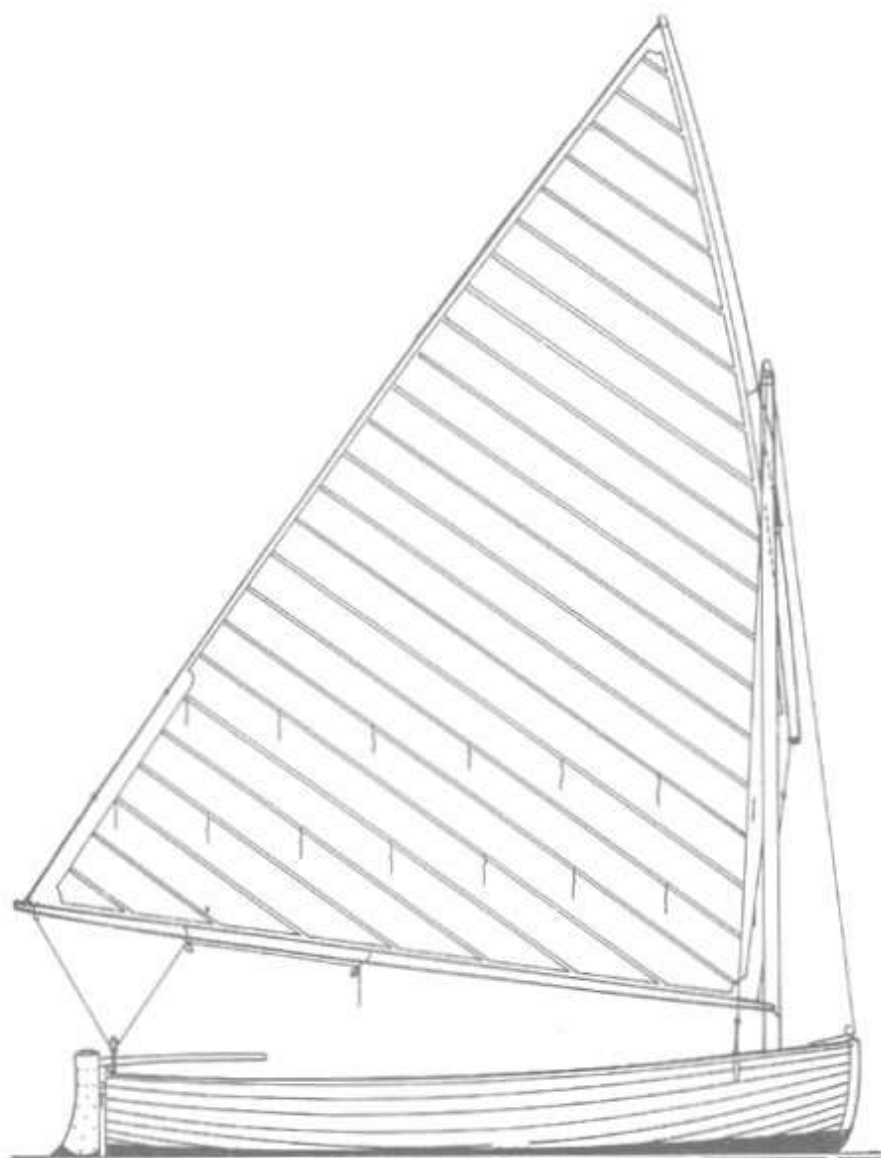
Zie fiche waardestelling

0.2 Afbeeldingen

*Foto's met een * in het onderschrift zijn beelden van de actuele toestand.*

- 1) * Twaalfvoetsjol "Karekiet" in het Maritiem Park, 5 september 2017.
- ©2017 Waander Devillé
- 2) Twaalfvoetsjol "Karekiet B28" met H. Van Kuyck aan boord.
- collectie MAS; [AS.1983.012.1-2]
- 3) * Twaalfvoetsjol in depot Kaai 20, 12 november 2017.
- ©2017 Waander Devillé
- 4) International 12' dinghy
- bron: sailboatdata.com

0.3 Bronvermelding onderzoek

- Agentschap Onroerend Erfgoed. "Karekiet". Inventaris Onroerend Erfgoed, 2018. <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/99090>.
- Baeck, André. "De 12-voetsjol". Hout en boten. Geraadpleegd 3 oktober 2017. http://www.hout-en-boten.be/bootbouw/Hout_%26_boten/Paginas/12voetsjol.html.
- "De twaalfvoetsjol". *Spiegel der Zeilvaart*, 1984.
- "Objectdossier AS.1962.077 Twaalfvoetsjol 'Karekiet'", z.d.
- "Objectdossier AS.1986.020 Twaalfvoetsjol", z.d.
- Telefoongesprek met Pit De Jonghe, 25 juni 2018.
- Van Beylen, J., en alii. *Maritieme encyclopedie*. 7 vols. Bussum: De Boer, 1970. [s.v. "Twaalfvoetsjol"](#).

¹ Twaalfvoetsjollenclub NL, "De Twaalfvoetsjollenklasse", *Ruimschoots*, januari 2014.

² Charles Mermans, *De yachtclub: kroniek van 150 jaar RYCB in Antwerpen* (Lannoo, 2003), 208.

³ Rondgang door Maritiem Park met Maurice Kaak, geïnterviewd door Waander Devillé, 4 december 2017.